

Training IKC: een sprong vooruit 'WE BEGRIJPEN ELKAAR NU BETER'

Hoe haal je in een integraal kindcentrum de drempels weg tussen de verschillende disciplines? IKC De Olingertil in het Groningse Appingedam koos voor de nieuwe training Samen Scholing voor een integraal kindcentrum. Veertien van de zestig teamleden deden de training en dat gaf het IKC een flinke zet in de goede richting. 'We kennen elkaar nu en begrijpen elkaar veel beter.'

TEKST CARLA OVERDUIN FOTO FOTALIA

In Appingedam besloten twee basisscholen, een bso en een peuterspeelzaal een paar jaar geleden om samen een IKC op te zetten. Openbare basisschool Jan Ligthart, christelijke basisschool Citer, de bso en peuterspeelzaal (Kids2B) werden samen IKC De Olingertil. Het moest vooral geen 'papieren' samenwerking worden en daarom gingen medewerkers van alle disciplines samen op training. Vier avonden kwamen ze bij elkaar om te praten over alles wat er speelt bij een IKC. Bijvoorbeeld over een gezamenlijke visie, normen en waarden, maar ook het ontwerpen van een rijke speelleeromgeving. En: ze leerden elkaar meteen goed kennen.

'Het is belangrijk dat je er als IKC-teamlid echt voor open staat, anders werkt het niet,' zegt leerkracht Miranda Reus (40).

'We waren vanaf het begin enthousiast. Met de peuterspeelzaal hadden we als leerkrachten al een goede band, maar de bso-medewerkers kenden we nauwelijks. We begrepen elkaar ook niet altijd. We vonden het als school bijvoorbeeld vreemd dat bso-kinderen alleen mogen buitenspelen. Tijdens de training

TIPS

- Een training kan de IKC-vorming een goede zet geven. Het werkt het best als je die training als school, peuterspeelzaal, kinderopvang én jeugdhulp samen doet.
- Communicatie is cruciaal. Door praten krijg je begrip voor elkaar. Zorg voor praktische communicatie, liefst digitaal, bijvoorbeeld via een app of een regelmatige e-mailnieuwsbrief.

ontdekten we dat de bso daarvoor contractjes met de ouders maakt om kinderen te leren zelfstandig te zijn.'

'Onbegrip kan wrijving veroorzaken,' vult pedagogisch medewerker Jolijn Feijen (26) aan. 'De kinderstoeltjes die op school niet naar buiten mogen, zetten wij in de bso en nso gewoon in de zandbak voor het fantasiespel van de kinderen. Voorheen snapte je zulke dingen niet van elkaar, nu ga je daarover in gesprek. Er wordt ook niet op de ander neergekeken, je praat als gelijkwaardigen.'

'Dankzij de training stap je veel makkelijker bij elkaar binnen'

Visie

Startpunt bij de training was het samen bepalen van de visie. Miranda Reus: 'Tijdens discussies hebben we dat concreet gemaakt. De conclusie: we willen een veilige leer- én speelomgeving zijn voor de kinderen. We hebben een boom getekend met bovenaan die visie en iedereen schreef er zinnen bij. Die boom is in de gezamenlijke personeelskamer gehangen, zodat ook andere collega's hun gedachten erbij konden zetten.' Meer samen ondernemen was uiteraard ook een belangrijk onderwerp. *Deana Louwerman (49) werkt op de peuterspeelzaal. 'We hebben concrete afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over dingen als het samen vieren van kerst en Pasen.* Maar we stappen ook vaker bij elkaar binnen met de kinderen. Voordat een kind vier wordt, gaan we een paar keer kijken in groep 1 van de basisschool. En soms komen de juffen van de onderbouw bij ons lunchen. Zo worden de gezichten van de basisschool vertrouwd.'

Nieuwe functie

IKC De Olingertil heeft nieuwe functies mogelijk gemaakt. De rol van Jolijn Feijen is een goed voorbeeld. Ze werkt boventalig en begeleidt kinderen in alle disciplines. De pedagogisch medewerker is een bekend gezicht voor alle kinderen. 'Ik help kinderen in en buiten de klas met rekenen en lezen, word ingezet bij nso-activiteiten en werk twee dagdelen per week op de peuterspeelzaal. Als een kind doorstroomt, is dat best heel spannend. Maar dan ziet het mij en denkt: ik ken die juf. Een vertrouwd gevoel.' Is dit de IKC-baan van de toekomst? 'Ik hoop het. Zo'n functie is hard nodig, ik moet me soms in drieën splitsen. Een van de problemen die moeten worden overwonnen, is dat een IKC vanuit meerdere besturen is opgebouwd. Dat geeft soms vertraging in de financiële afstemming bij nieuwe ontwikkelingen. Wie betaalt wat?'

Open deuren

Eén doorgaande leerlijn, meer samendoen, elkaar leren kennen; de cursisten zijn overtuigd van de voordelen van het IKC. Jolijn: 'Er kijken nu meer mensen mee bij de ontwikkeling van het kind en je overlegt met elkaar, deelt kennis. Het is ook praktisch.'

DE TRAINING SAMEN SCHOLING: PRAKTISCH EN CONCREET

De training in Appingedam is ontwikkeld door Vyvoj Opleiden in opdracht van Pedagogisch PACT. Dit initiatief wordt gefinancierd door het Kinderopvangfonds en is bedoeld om de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp te stimuleren. De initiatieven richten zich op mensen op de werkvloer. Clarine de Leve heeft de training ontwikkeld. 'Het idee is dat je de pedagogische visie deelt. Dat je elk je vak kent en verbindt waar je kan als het gaat om spelen, leren en ontwikkelen.' In Noord-Groningen werken gemeenten, schoolbesturen, opvang en peuterspeelzaalwerk samen, zij hebben ook deze training gefinancierd. Projectleider Janny Reitsma coördineert het Kennisplatform Kindcentra Noord-Groningen en adviseert de kindcentra in zeven Groningse gemeenten. 'We willen dat een IKC meer is dan een visie op papier. We willen het echt samen doen, waarbij alle lagen van het kindcentrum hun kennis inbrengen.' De training *Samen scholing* is heel praktisch ingestoken. Clarine de Leve: 'Hoe zet je concreet de samenwerking op de werkvloer neer? De deelnemers hebben praktijkonderzoekjes gedaan. Bijvoorbeeld: een pedagogisch medewerker en een leerkracht observeren beiden een kind en leggen dan hun bevindingen naast elkaar.'

Voorheen werd er niet aan gedacht om elkaar om hulp te vragen, bijvoorbeeld om spel- en lesmaterialen uit te wisselen. Dankzij de training stap je veel makkelijker bij elkaar binnen.' Niet alle medewerkers zijn getraind, hoe krijg je iedereen op deze lijn? Miranda Reus: 'We overleggen veel, maar nog belangrijker zijn informele activiteiten. Denk aan een gezellige Olingertil-avond, een djembé-sessie of een kookavond. Je leert elkaar in een ontspannen sfeer kennen én je praat over de samenwerking.'

Wensen

De Olingertil heeft nog genoeg wensen voor de toekomst. Jolijn Feijen: 'We hebben al een warme overdracht van peuterspeelzaal naar school, maar we gebruiken nog verschillende kindvolgsystemen. Dat moet anders, we willen naar één systeem.' Ook moeten thema's meer op elkaar worden afgestemd. Deana Louwerman: 'Wij werken met Piramide, dat betekent dat we eens per jaar een lijst met thema's afspreken. Die gaan we nu overleggen met de basisschool. Het is handig als je samen activiteiten kunt plannen en materialen kunt aanschaffen.' Nog veel te doen, maar de start is positief, aldus het Olingertil-team. Jolijn Feijen: 'Ook niet onbelangrijk: de werksfeer is verbeterd, het is gezelliger dan voorheen. Het werk is gewoon leuker geworden.' <

MEER WETEN?
WWW.VYVOJ.NL/IKC-ONTWIKKELING/SAMEN-SCHOLING
WWW.PEDAGOGISCHPACT.NL
WWW.SINNCOLLECTIEF.NL